

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สภาพและแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) คือ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ได้แก่ อาจารย์ที่ทำวิจัยในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 582 คน (ฝ่ายวิชาการ ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2552)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2553 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, อ้างถึงใน พูนทรัพย์ นาคณา, 2542 หน้า 192) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 237 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการเทียบสัดส่วนจากประชากร แต่ละคณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนและเจตคติต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วยคณะที่สังกัด ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำวิจัย จำนวนเรื่องที่เคยทำวิจัย สถานภาพการทำวิจัย และสถานภาพการทำวิจัยเป็นกลุ่ม

ตอนที่ 2 สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการทำวิจัย 17 ข้อ ด้านบริหารจัดการ 13 ข้อ และด้านการเสริมแรง 15 ข้อ รวม 45 ข้อ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Rating Scales) 5 ระดับ คือ สภาพการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เจตคติต่อการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) 5 ระดับคือ ระดับเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ ได้แก่ ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ (ด้านกระบวนการวิจัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านการเสริมแรง) และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ (ด้านกระบวนการวิจัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านการเสริมแรง) ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย
3. นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรนำปรีกษาอาจารย์ที่ปรีกษาในการทำวิจัย
5. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรีกษาและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (รายชื่อระบุไว้ในภาคผนวก ก)
6. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปทดลองใช้กับอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9282
7. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้านความเชื่อมั่นความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำบันทึกเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึง คณบดีคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ประจำคณะ เพื่อมอบแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ประจำคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 233 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.31 ของแบบสอบถามที่มอบให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถิติที่ใช้คือความถี่ และร้อยละ
2. สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5
ระดับการปฏิบัติมาก	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 4
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 3
ระดับการปฏิบัติน้อย	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 2
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 1

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยการแบ่งช่วงชั้นที่เท่ากันดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

3. เจตคติต่อการวิจัย สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับเห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5
ระดับเห็นด้วยมาก	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 4
ระดับเห็นด้วยปานกลาง	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 3
ระดับเห็นด้วยน้อย	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 2
ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 1

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยการแบ่งช่วงชั้นที่เท่ากันดังนี้		
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง ระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง ระดับเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง ระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง ระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4. เปรียบเทียบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถิติที่ใช้คือ สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD

5. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการวิจัยกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านกระบวนการวิจัย ด้านบริหารจัดการ และด้านการเสริมแรง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและหาความถี่

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต ที่มาจากคณะต่าง ๆ และบุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 19 คน (รายชื่อระบุไว้ในภาคผนวก ข)

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการวิจัย ด้านบริหารจัดการ และด้านการเสริมแรง

ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการวิจัย ด้านการบริหารจัดการ

และด้านการเสริมแรง มาพิจารณาประเด็นหลัก และจุดเด่น จุดอ่อนของสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมาสร้างเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2. กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ใน 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการวิจัย ด้านบริหารจัดการ ด้านการเสริมแรง นำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. จัดทำบันทึกเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเข้าพบและสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูล ไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการและคณะพยาบาลศาสตร์ รวมทั้งองค์กรภายนอกที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสังกัดอยู่
2. คณะผู้วิจัยได้นัดหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลโดยใช้เทปบันทึกเสียงด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตใน 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการวิจัย ด้านบริหารจัดการ และด้านการเสริมแรง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพในการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ 6 ตอน และวิเคราะห์เนื้อหาได้แนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

การนำเสนอรายงานการวิจัย คณะผู้วิจัยนำเสนอรายงานวิจัยโดยเรียงลำดับได้ 5 บท ดังนี้ บทนำ แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ